

**Maanteiden muuttaminen kaduiksi,
asemakaavan muutos, Jousitie ja
Niemistenkyläntie**
Joutsan kunta

Kaavaselostus, luonnos
25.5.2023

Maanteiden muuttaminen kaduiksi, asemakaavan muutos, Joutsitie ja Niemistenkyläntie

SISÄLLYSLUETTELO

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT	3
1.1 Tunnistetiedot.....	3
1.2 Kaavan nimi ja tarkoitus	4
1.3 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	4
1.4 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista.....	4
2. TIIVISTELMÄ.....	5
2.1 Kaavaprosessin vaiheet.....	5
2.2 Asemakaava	5
2.3 Asemakaavan toteuttaminen.....	5
3. LÄHTÖKOHDAT.....	5
3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	5
3.1.1 Alueen yleiskuvaus.....	5
3.2 Luonnonympäristö.....	6
3.2.1 Maisema	6
3.2.2 Rakennettu ympäristö.....	9
3.2.3 Alue ja yhdyskuntarakenne.....	13
3.2.4 Maanomistus	14
3.2.5 Liikenne	14
3.3 Suunnittelutilanne.....	17
3.3.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	17
4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET	22
4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve	22
4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	22
4.3 Osallistuminen ja yhteistyö.....	22

4.3.1 Osalliset.....	22
4.3.2 Kaavoituksen vaiheet, selvitykset, osallistuminen ja tiedottaminen	23
4.3.3 Viranomaisyhteistyö.....	23
4.4 Asemakaavan tavoitteet.....	24
4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	24
4.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen.....	24
5. ASEMAKAAVAN KUVAUS	24
5.1 Kaavan rakenne	24
5.1.1 Mitoitus	26
5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	26
5.3 Aluevaraukset	27
5.3.1 Korttelialueet.....	27
5.3.2 Muut alueet.....	27
5.4 Kaavan vaikutukset.....	27
5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön.....	27
5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	27
5.4.3 Muut vaikutukset.....	27
5.5 Ympäristön häiriötekijät.....	27
5.6 Kaavamerkinnot- ja määräykset.....	27
5.7 Nimistö	28
6. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS	29
6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	29
6.2 Toteuttaminen ja ajoitus	29
6.3 Toteutuksen seuranta	29

**Maanteiden muuttaminen kaduiksi, asemakaavan muutos, Jousitie ja Niemistenkyläntie
Joutsan kunta**

Kaavaselostus, luonnos

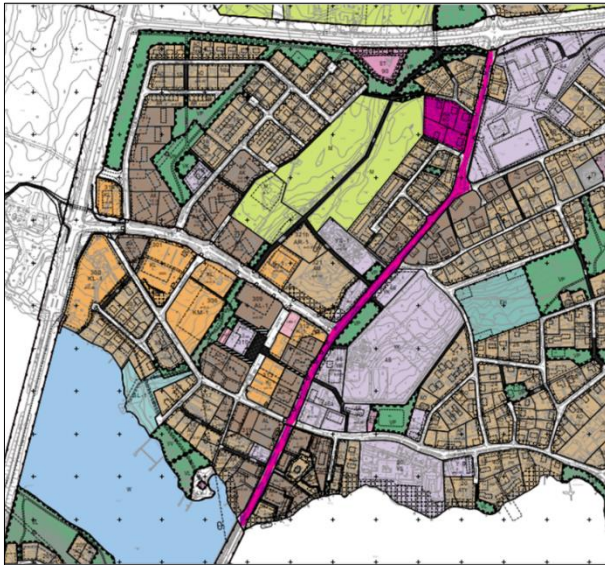
1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

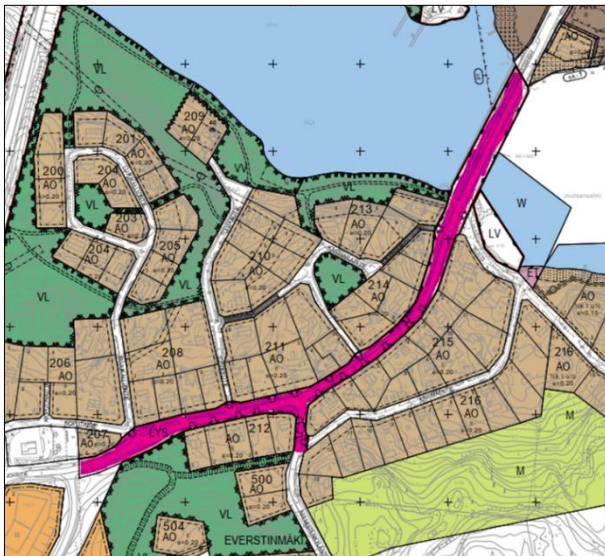
Kaavan nimi: Maanteiden muuttaminen kaduiksi, asemakaavan muutos, Jousitie ja Niemistenkyläntie

Kaavan numero: xxx

Kaava-alueen sijainti: Joutsa (172) Kirkonkylä, Jousitie (16647) ja Niemistenkyläntie (16645) sekä kortteli 35a

Kuva 1. Ote asemakaavojen yhdistelmästä, suunnittelualueen pohjoisosa vaaleanpunaisella.

Kuva 2. Ote asemakaavojen yhdistelmästä, suunnittelualueen eteläosa vaaleanpunaisella.

1.2 Kaavan nimi ja tarkoitus

Kaavan nimi on "Maanteiden muuttaminen kaduiksi, asemakaavan muutos, Jousitie ja Niemistenkyläntie". Joutsan kunnan asemakaava-alueilla on kuusi maantietä, jotka muutetaan kaduiksi. Tämä selostus koskee näistä Joutsan kirkonkylän Jousitietä (16647) ja Niemistenkyläntietä (16645), jotka on voimassa olevassa asemakaavassa osoitettu liikennealueeksi (noin 2,1 km). Kaavamuutos koskee lisäksi korttelia 35a, josta osa muuttuu katualueeksi bussipysäkin tilavarauksen vuoksi.

1.3 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- OAS
- Asemakaavakartta- ja määräykset
- Yhdystie, maantiestä kaduiksi, esiselvitys, 27.8.2018, A-Insinöörit

1.4 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähde- materiaalista

- Keski-Suomen strategia 2040, Keski-Suomen liitto, 2014
- Joutsan strategia, Joutsan kunta
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY, Museovirasto, 2009
- Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016, Keski-Suomen museo, 2016
- Mihin kulttuuriympäristöt keskittyvät Keski-Suomessa, Keski-Suomen museo, 2016
- Jousitien kulttuuriympäristöselvitys, Joutsan kunta, Arkkitehtitoimisto Anna-Liisa Nisu, 2016
- Joutsan keskustaajaman osayleiskaava-alueen täydennysinventointi, Keski-Suomen museo, Nina Äijälä, 2009
- Joutsan rakennuskulttuuri-inventointi, Keski-Suomen museo, Riitta Mäkelä 1988, päiv. Nina Äijälä 2009
- Keski-Suomen museon lausunto Joutsan kirkonkylän osayleiskaava-alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojeluarvoista, 2010
- Historiallisen ajan muinaisjäännösten arkeologinen inventointi Keski-Suomessa 2004, Keski-Suomen museo
- Keski-Suomen liikennekäytäviin tukeutuvat kehittämisalueet 2016, Kohateam Oy
- Joutsan pohjavesialueen suojelusuunnitelma, 2010
- Nykyiset vesi- ja viemäriverkostot (johtokartta), Joutsan kunta
- Väestökehitys/-ennuste, kunnan sisäinen muuttoliike, Tilastokeskus
- PIMA-alueet, MATTI-järjestelmä
- Joutsan kirkonkylän yleiskaavan maisemaselvitys, A-Insinöörit, 2018
- Joutsan kirkonkylän luontoselvitys, Luontoselvitys Kotkansiipi, 2018

2. TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Kaavan vireilletulosta ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtävilläolosta kuulutetaan samanaikaisesti kaavaluonnoksen nähtävilläolon kanssa. Valmisteluvaiheen kuuleminen järjestetään kesäkuussa 2023 (14 vrk). Asemakaavaehdotus on tarkoitus asettaa nähtäville elokuussa 2023. Tavoitteena on, että asemakaavamuutos on hyväksymiskäsittelyssä vuoden 2023 aikana.

2.2 Asemakaava

MRL:n 83.4 §:n mukaan maanteiden liikennealueita voidaan osoittaa valta-, kanta- ja seututeitä varten sekä niitä yhdistäviä ja niiden jatkeena olevia teitä varten, jotka palvelevat pääasiallisesti muuta kuin paikallista liikennettä. Tiet tulee osoittaa asemakaavassa katualueena silloin, kun maantiet välittävät pääasiassa taajamatoimintojen tuottamaa sisäistä ja lyhytmatkaista liikennettä. Kaavoitus ja sen yhteydessä laadittavat katujen esiselvitykset tähtäävät väylien hallinnolliseen luovuttamiseen valtiolta kunnalle.

Kaavamuutos laaditaan Joutsan kirkonkylään Jousitielle (16647) ja Niemistenkyläntielle (16645), jotka asemakaavassa on osoitettu liikennealueeksi (yhteensä noin 2,1 km). Kaavanmuutos koskee lisäksi korttelia 35a, jonka korttelirajaukseen tehdään vähäinen muutos bussipysäkin tilavarausta varten.

Kaava-alue on kaksiosainen, koska Jousitie on jo katualuetta Rantatien liittymän ja Joutsansalmen välillä alueella, joten se osuus Jousitiestä ei kuulu nyt asemakaavoitettavaan alueeseen.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Jousitien ja Niemistenkyläntien kunnossapitovastuu voidaan siirtää kunnalle asemakaavan muutoksen saatua lainvoiman tavoitteellisesti vuoden 2023 aikana. Asemakaavassa kaduksi osoitettu maantie muutuu kadunpitopäätöksellä kaduksi. Maantie lakkaa, kun kadunpitopäätös on tehty.

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee Joutsan kunnan taajama-alueella Keski-Suomen kaakkoisosassa. Kunnan rajanaapureita ovat Hartola, Hirvensalmi, Jyväskylä, Kangasniemi, Luhanka, Pertunmaa ja Toivakka. Joutsan kirkonkylältä on Keski-Suomen suurimpaan kaupunkiin Jyväskylään matkaa noin 70 km.

Jousitie ja Niemistenkyläntie sijaitsevat valtatie 4:n itäpuolella. Asemakaavoitettavat tieosuudet ovat kaksiajorataisia. Joutsansalmen pohjoispuolisilla osuuksilla kävely- ja pyöräilyväylät kulkevat tien molemmin puolin pohjoiseen Peltoperään saakka, jonka jälkeen vain toispuoleisesti tien länsireunalla. Joutsansalmen eteläpuolella kävely- ja pyöräilyväylä kulkee kokonaisuudessaan toispuoleisesti tien länsi-/pohjoisreunalla lukuun ottamatta Niemistenkyläntien pätkää, jolla ei ole lainkaan kävely- ja pyöräilyväylää.

Jousitie on taajaman läpiajoväylä ja kauppakatu. Joutsansalmen eteläpuolinen osuus on pientalovaltainen. Joutsansalmen ylitys kauniine maisemineen luo vahvan porttikohdan vanhaan liikekeskustaan

tulolle. Ylityksen jälkeisillä osuuksilla tien itälaidat ovat vehreitä ja bulevardimaisia, kun taas länsipuolella liikkeiden pihat ovat avoimempia, paikoin varastopihoja. Yhdystien liittymän pohjoispuoleisilla osuuksilla Jousitie kulkee harjumännikön sekä tietä rajaavan asuinalueen poikki ja lopuksi koulukeskusta sivuten. Lehmusrivit ja muu puusto luovat tielle vehreän yleisilmeen.

Kuva 3. Ilmakuva (Maanmittauslaitos). Suunnittelualueen likimääräinen sijainti punaisella katkoviivalla.

3.2 Luonnonympäristö

3.2.1 Maisema

Joutsan seutu on keskisuomalaiselle maisemalle tyypillisesti pienipiirteistä ja monivaikutteista. Maisemakuvassa ovat tyypillistä lukuisat vesistöt ja kumpuilevat maastot. Metsää on paljon ja laajoja peltoaukeita vähän. Asutus on syntynyt mäenrinteille ja vesistöjen solmukohtiin, hyvien kulkuyhteyksien läheisyyteen. Viljellyt alueet ovat levittäytyneet vesistöjen ja harjujen ympäristöön. Ajan kuluessa pienviljely, karjatalous ja metsäteollisuus ovat muovanneet maisemaa.

Joutsan kirkonkylä sijaitsee harjualueella ja se kuuluu Itäisen Järvi-Suomen maisemamaakuntaan ja Lounais-Savon järviseuutuun. Kirkonkylä sijaitsee koillis-lounaissauntaisen pitkittäisharjun päällä ja se risteää

kaakko-luodesuuntaisen vesistön kanssa Joutsansalmessa. Joutsansalmen vanha silta (Karimäen silta) sijaitsee maisemallisessa solmukohdassa. Harjumuodostuma on toiminut hyvänä maaperänä tien ja asutuksen syntyyn harjun päälle. Joutsansalmi jakaa Joutsan kirkonkylän kahtia ja on kapeimmillaan harjun kohdalla.

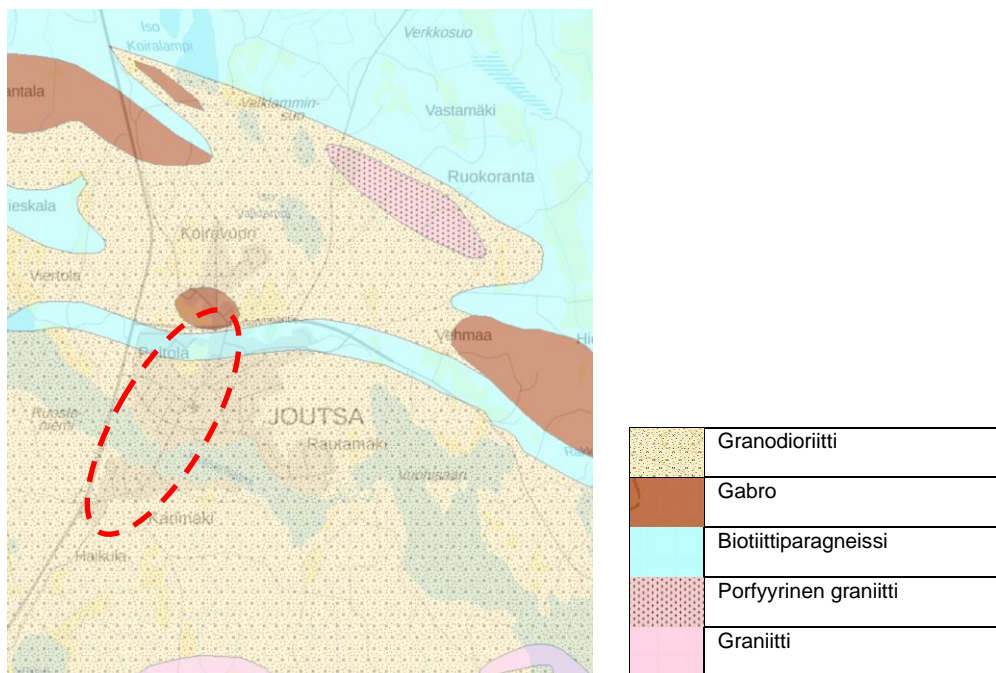
Joutsan kirkonkylälle luonteensa antaa vesistön ja harjun leikkauskohta, jossa harjun korkeimmalla kohdalla sijaitseva Joutsan kirkko toimii merkkirakennuksena. Pohjoisranta on tasaisempaa harjujakson länsipuolella, missä on ollut laaja ja vesistöä kohti laskeva peltoalue. Pelto on keskustan kasvamisen myötä rakentunut lähes kokonaan. Ala-Huikkalan viereisen ojapainanteen ympärillä on säilynyt peltoauekaa.

Kirkonkylän taajamassa tärkeitä näkymiä ovat

- Yhdystie ja sen näkymänpäätteenä oleva kirkko;
- hyvin säilynyt Jousitien vanhan keskustan alue sekä
- vesistönäkymät molemmilta maantiesilloilta.

Kallioperä ja maaperä

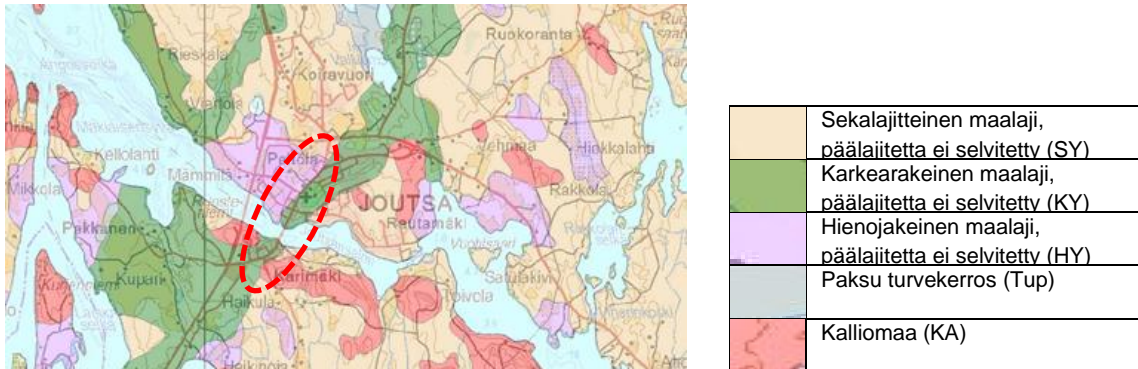
Joutsan kirkonkylän kallioperä on suurimmaksi osaksi granodioriittia, graniittia muistuttavaa syväkivilajia. Granodioriitti sisältää plagioklaasia, kalimaasälpää, kvartseja ja sarvivälkettä tai biotiittia. Kirkonkylän pohjoisosassa on myös biotiittiparagneissia ja gabroa.

Kuva 4. Kallioperäkartta (GTK, 2020). Suunnittelualan likimääräinen sijainti punaisella katkoviivalla.

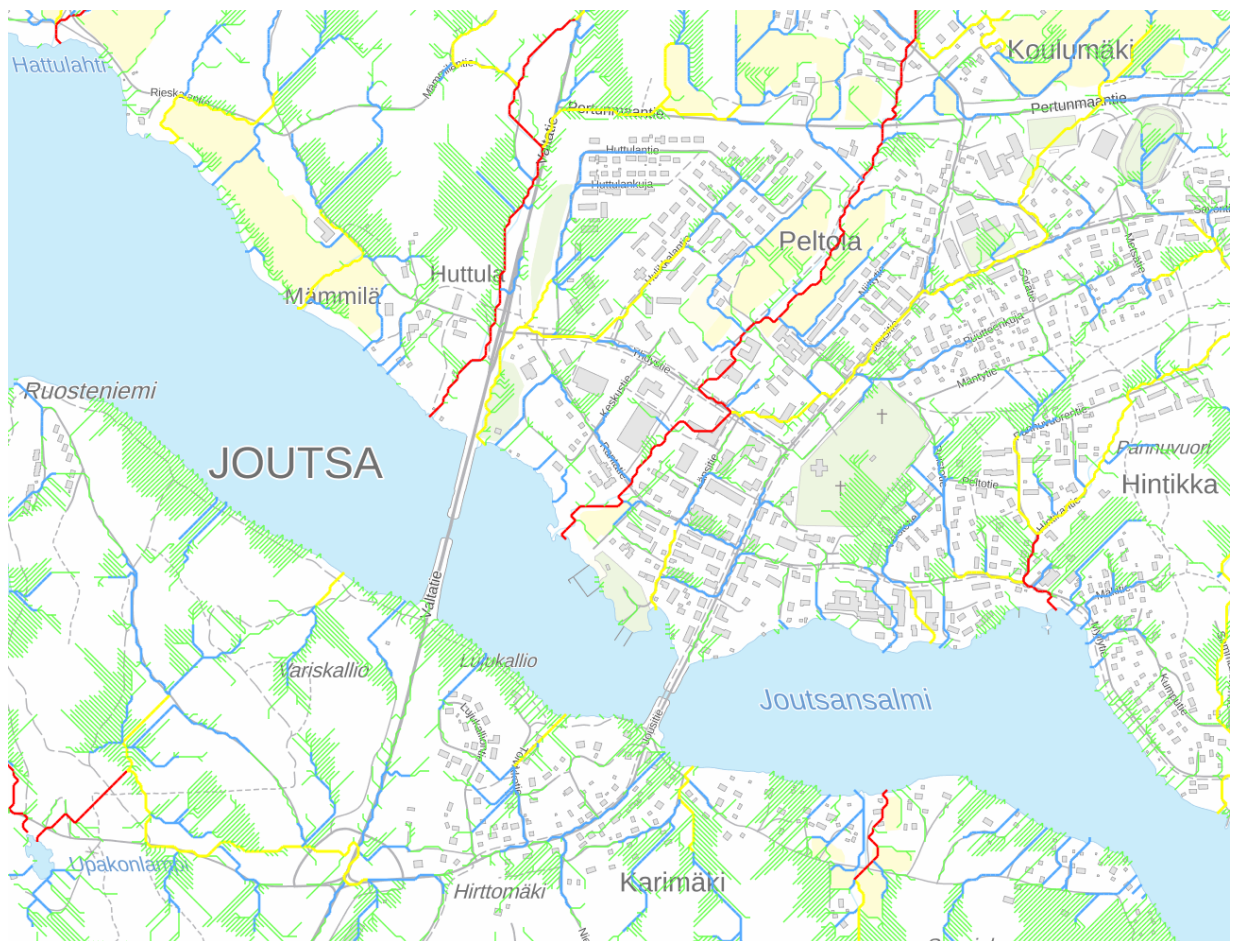
Suunnittelualueella päämaalajit ovat kalliomaata sekä sekalajitteiset, karkearakeiset ja hienojakeiset maalajit. Päälaajikkeita ei ole selvitetty.

Kuva 5. Maaperäkarta (GTK, 2018). Maanteiden likimääräinen sijainti punaisella katkoviivalla.

Vesistöt

Pääosa Joutsan vesistöistä kuuluu Kymijoen vesistöalueeseen, vedet laskevat Sysmän reittiä myöten Päijänteseen. Suontee on latvajärvenä, vedet virtaavat Orakivensalmen kautta Jääsjärveen ja siitä edelleen Tainionvirran kautta lopulta Majutveteen ja siitä Päijänteseen. Syvin järvi on Angesselkä, jossa valtatie 4:n sillan länsipuolelta alkava Makiaisensyvä on syvimmillään jopa 64 m.

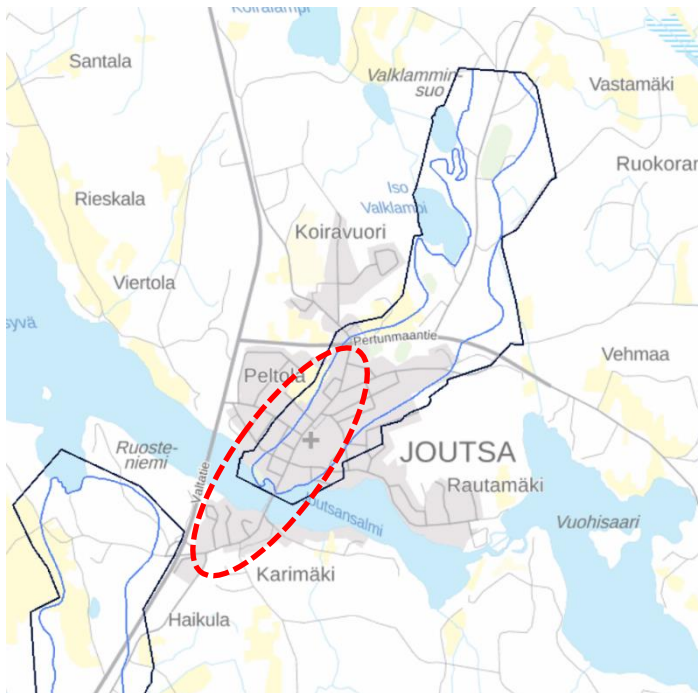

Kuva 6. Pintavesien virtausmalli (Lähde: Paikkatietoikkuna, 2022).

Pohjavesi

Suunnittelualue sijaitsee osittain luokitellulla pohjavesialueella: Joutsa (0917201), ensimmäisen luokan pohjavesialue, pohjavesialueen pinta-ala on 2,97 km², muodostumisalueen pinta-ala 1,77 km² ja antoisuusarvo 800 m³/d. Suojelusuunnitelma on laadittu 2010. Pohjavesialue sijaitsee lounais-koillisuuntaisella pitkittäisharjuksella. Pohjavesi virtaa harjussa pääasiassa koillisesta lounaaseen. Joutsasta Kangasniemelle kulkevan tien risteyksen alueella on kuitenkin kalliokynnys ja pohjavesi joutuu kiertämään kalliokynnyksen.

Koepumppaushavaintojen mukaan pisteestä, johon kirkonkylän vedenottamon kuilukaivo on tehty, on saatavissa jatkuvasti noin 600 m³/d pohjavettä. Kaislarannassa on siiviläputkikaivo ja yhdessä kirkonkylän vedenottamon kanssa alueelta on saatavissa 800 m³/d hyvälaatuista pohjavettä.

Kuva 7. Joutsan kirkonkylän pohjavesialue (SYKE, karttapalvelu). Maanteiden likimääräinen sijainti punaisella katkoviivalla.

3.2.2 Rakennettu ympäristö

Kokonaisrakenne

1970-luvulle asti Jousitie toimi ydinkeskustana. Jousitien keskusraitti saavutti nykyiset ominaispiirteensä 1950-luvulla. Liikennejärjestelmän muuttumisen myötä taajama alkoi laajeta ja ydinkeskustan painopiste alkoi vähitellen siirtyä pois Jousitieltä, ensin Länsitien varteen 1970-luvulla ja seuraavaksi 2000-luvun puolella valtatie vierteen.

Asutushistoria

Joutsa kuului varhain Hämeeseen, Sysmän suurpitäjään. Savon raja kulki suunnilleen Joutsan nykyistä itärajaa myötäillen. Joutsan seurakunta muodostettiin Hartolan kappeliseurakunnaksi vuonna 1784, jolloin Hartola itsenäistyi Sysmästä.

Joutsan alueelta ei ole varmoja tietoja rautakautisesta asutuksesta eikä asutuksen vakiintumisen ajankohdasta. Todennäköisesti pysyvä asutus on muodostunut 1500-luvun alussa. Joutsan kylässä oli v. 1539 yksinäistalo, mutta asutuksen painopisteenä oli pitäjän itäosat. Väkiluku oli v. 1634 yhteensä 425 henkeä. (Musikka, 1976).

Isojakokartan mukaan kylän asutus ja pellot olivat 1700-luvulla keskittyneet suurelta osin Joutsansalmen ja Iso-Valkjärven väliin. Vielä isojaon aikaan nykyisen kirkonkylän alueella oli vain muutamia taloja: nykyinen kirkonkylä on rakennettu Kämppilän, Huttulan, Hulikan ja Tokeron kantatalojen maille.

Kirkon tontti erotettiin isojaon yhteydessä ja kirkko rakennettiin v. 1812–13 ja kellotapuli kirkon etupuolelle 1820. Oman kirkon rakentaminen oli käännekohta Joutsan kylälle. Kylä alkoi kasvaa ja rakentua nyt etenkin kirkon läheisyyteen.

Säilyneitä tieyhteyksiä ovat Rantatie-Myllytie sekä Savontie. Jousitie oli mutkitteleva eikä se isojakokartan mukaan vienyt Joutsansalmen rantaan asti. Tie Hartolaan oli vielä tuona aikana pelkkä ratsutie.

Kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet

Valtioneuvoston valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva 14.12.2017 tehty päätös tuli voimaan 1.4.2018. Päätös edellyttää, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot, kohteiden alueellinen monimuotoisuus ja ajallinen kerroksisuus turvataan maakuntien suunnittelussa ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan suomalaisen kulttuuriympäristön kokonaisuus perustuu viranomaisten laatimiin valtakunnallisiin inventointeihin, jotka koskevat valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY) ja valtakunnallisesti merkittäviä arkeologisia kohteita. Joutsan Jousitien keskusraitti on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY) ja suojeltua rakennusperintöä.

Kuva 8. Joutsan Jousitien keskusraitin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, RKY 2010. RKY-alue ulottuu Jousitiellä Joutsansalmesta Savontien liittymään asti.

Jousitie muodostaa yhtenäisen tienäkymän kirkon ja Joutsansalmen välisellä tieosuudella. Vanhimmat liiketalot raitin varrella ovat 1910-luvulta. 1930-luvulta lähtien rakennetut liike- ja pankkirakennukset reünstavat katutilaa niin, että muodostuu selkeä, rakennusvolyymeiltään yhtenäinen raitinäkymä. Sotien jälkeen rakennettiin useita rapattuja, tiilirunkoisia, jälkifunktionalistista tyyliä edustavia pankki- ja liikerakennuksia. Yhdessä ne muodostavat merkittävän maisemallisen tekijän Jousitien raittimaisemassa. Vaiheen rakennuskanta on yleensä jo hävinnyt kirkonkylistämme 1960- ja 1970-luvulla uudenlaisen liikerakentamisen tieltä. Joutsassa keskustaaajaman kauppakeskus ja uudet toiminnot on rakennettu Jousitien länsipuolelle, mikä on tehnyt mahdolliseksi raittirakenteen säilymisen.

Valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön kohteet (kartta luettelon jälkeen):

1. Aattola	Vuonna 1938 valmistunut Joutsan ensimmäinen tiilirunkoinen rapattu liikekiinteistö, jossa toimii edelleen majatalo ja kahvila. Rakennushistoriallisesti arvokas. Korjauksen ja laajennukset muuttaneet rakennuksen ulkoasua.
2. Ala-Hulikkala	Kartanomainen päärakennus (1800-luvun puoliväli) ja säilyneet talusrakennukset muodostavat vaurasta talonpoikaista rakennustapaa kuvastavan kokonaisuuden, joka näkyy hyvin Yhdystielle. Vanha kantatila.
3. Honkaharju (suunn.alueen ulkopuolella)	Edustava Jugend-tyylinen huvilarakennus vuodelta 1920
4. Honkala (Joutsan nuori-seuratalo) (suunn.alueen ulkopuolella)	Vanha Joutsan Suomalaisen Seuran talo 1900-luvun alusta. Aatehistoriallisesti ja seuratoiminnan osalta tärkeä rakennus. Rakennushistoriallisesti arvokas.
5. Joutsan Kilpi	Entinen Joutsan säästöpankin toimitalo vuodelta 1955. Tyypillinen sotien jälkeisen ajan jälkifunktionalistista tyyliä edustava maalaistaajaman liikerakennus. Suojelu koskee rakennuksen 1950-luvulla rakennettua osaa.
6. Joutsan kirkko, tapuli ja kirkkopihä	Vuonna 1813 valmistunut kirkko on suojeltu kirkkolailla. Kirkonkylän merkittävin maisemallinen elementti.
7. Joutsan työväentalo Yhteispirtti	Kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus, joka kuvastaa työväenliikkeen historiaa ja toimintaa sekä kunnan aatehistorian vaiheita. Vuonna 1908 rakennetun rakennuksen korjaukset ja laajennukset ovat muuttaneet rakennuksen ulkoasua.
8. Joutsan vanha seurakuntatalo	Rakennus edustaa 1900-luvun alun uskonnollisen yhdyskunnan luonteenomaista rakennuskulttuuria. Säilynyt poikkeuksellisen hyvin alkuperäisessä asussaan.
9. Jukola	Suojeluskuntataloksi 1940 rakennettu uusklassistinen rakennus, joka on toiminut myös mm. kirjastona ja matkahuoltona. Historiallisesti ja aatehistoriallisesti merkittävä
10. Kassala (suunn.alueen ulkopuolella)	Entinen pankkitalo 1950-luvulta. Tyypillinen sotien jälkeisen ajan jälkifunktionalistista tyyliä edustava maalaistaajaman liikerakennus. Maisemallisesti keskeisellä paikalla.
11. Kauppala (suunn.alueen ulkopuolella)	Entinen Joutsan Osuuskaupan liike-asuinkiinteistö. Tyypillinen sotien jälkeisen ajan jälkifunktionalistista tyyliä edustava maalaistaajaman liikerakennus. Suojelu koskee rakennuksen 1950-luvulla rakennettua osaa.
12. Kulmala (suunn.alueen ulkopuolella)	Entinen Kansallis-Osake-Pankin liiketalo. Tyypillinen sotien jälkeisen ajan jälkifunktionalistista tyyliä edustava maalaistaajaman liikerakennus.

13. Kuntala	Joutsan vanha kunnantupa on peräisin 1800-luvun lopulta, nykyinen ulkoasu 1940–50-luvuilta. Historiallinen merkitys Joutsan kunnalliselämässä ja historiassa. Maisemallisesti keskeinen tekijä.
14. Rapamäki (suunn.alueen ulkopuolella)	Edustaa Joutsan kirkonkylän raitin vanhaa rakennuskantaa. Vanhemman osa ikää ei tiedetä, uudempi osa valmistunut 1930-luvulla. Keskeisellä paikalla kylänraitilla ja miljöön kannalta olennainen rakennus.
15. Salmela (suunn.alueen ulkopuolella)	Salmela on yksi Jousitien useista 1940–1950-luvun liike-asuinrakennuksista. Yhdessä nämä jälkifunktionalistista tyyliä edustavat rakennukset muodostavat ajallisesti ja tyylillisesti yhtenäisen kerrostuman.
16. Säästölä	Joutsan ensimmäinen pankkirakennus (ent. Säästöpankki) vuodelta 1908. Julkisivu alkuperäistä vastaava. Maisemallisesti näkyvällä paikalla.

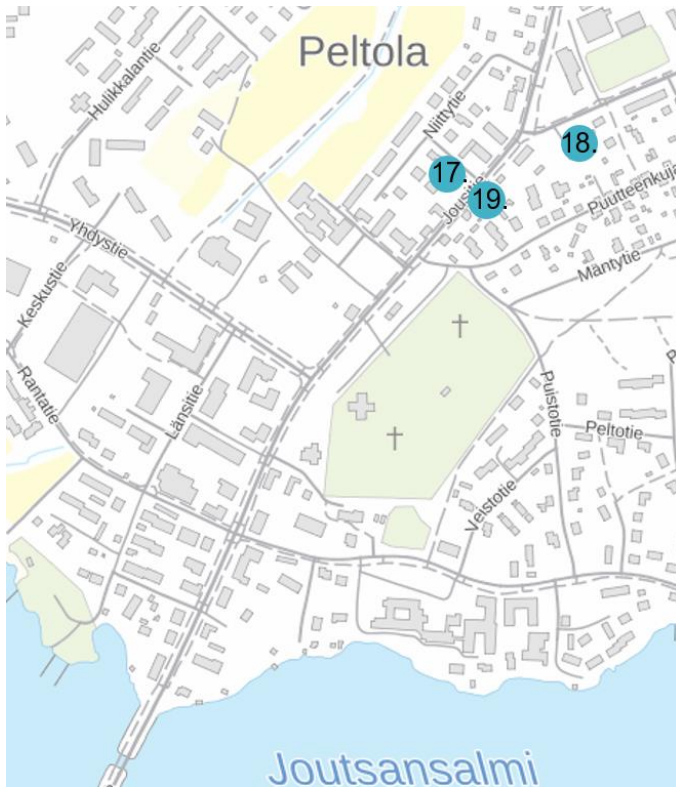

Kuva 9. Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Jousitien keskusraitti ja sen kohteet 1.–16. (RKY). Numerointi viittaa edellä esitettyyn luetteloon. Taustakartta Maanmittauslaitos 2019.

Paikallisesti merkittävät kohteet (kartta luettelon jälkeen):

Suunnittelualueella sijaitsee paikallisesti merkittäviä kohteita, jotka kuvaavat kunnan taajamakehitystä, suunnitelmallista julkista ja yksityistä rakennusperintöä sekä paikkakuntakohtaisia ominaispiirteitä.

17. Autola	Funktionalistinen tiilinen linja-autohalli 1947–48, mikä on hyvin säilynyt alkuperäisasussaan. Autola kuvastaa liikenteellisten olojen muutosta Joutsassa ja linja-autoliikenteen sekä elinkeinoelämän kehitystä.
18. Essola	Funktionalistinen huoltoasemarakennus on ollut varhaisia alan liikkeitä ja kuvastaa omalla tavallaan liikenteellisten olojen kehitystä ja autoliikenteen yleistymistä.
19. Mökki (Heiskan ent. kirjakauppa)	Liike- ja asuinkiinteistö on rakennettu 1900-luvun vaihteessa ja laajennettu 1910-luvulla. Rakennuksessa toimi kirjakauppa 1900-luvun alkuvuosikymmeniltä 1990-luvulle asti.

Kuva 10. Paikallisesti merkittävät kohteet 17.-19. Numerointi viittaa edellä esitettyyn luetteloon. Taustakartta Maanmittauslaitos 2019.

Muinaismuistot

Suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse tiedossa olevia kiinteitä muinaisjäännöksiä.

3.2.3 Alue ja yhdyskuntarakenne

Väestön rakenne ja kehitys

Joutsan seudun väestömäärä on laskussa. 2000-luvulla väestönmäärä on vähentynyt noin 880 asukkaalla (-19 %). Vuonna 2021 Joutsan väkiluku oli 4 263 (Tilastokeskus). Väestöstä noin 40 % oli yli 64-vuotiaita vuonna 2021 ja noin 50 % 15–64-vuotiaita. Alle 15-vuotiaiden osuus väestöstä oli samana vuonna noin 10 %.

Joutsan seutu on suosittua vapaa-ajan asuntojen aluetta. Vuonna 2009 seudulla oli yhteensä 3 218 kesämökkiä.

Taulukko 1. Joutsan ja Keski-Suomen väestökehitys (Tilastokeskus).

	1990	2000	2010	2015	2017	2021
Joutsa	5 920	5 450	5 053	4 688	4 567	4 263
Keski-Suomi	257 967	265 683	273 637	275 780	273 779	272 683

Tilastokeskuksen uusimman (2021) väestöennusteen mukaan Keski-Suomen maakunnan väestömäärä laskee vuosina 2025–2040 noin 9 000 asukkaalla. Joutsan kunnan väestömäärän on arvioitu demografisen ennusteen mukaan vähenevän noin 500–600 asukkaalla vuosina 2025–2040.

Taulukko 2. Joutsan ja Keski-Suomen väestöennuste 2021 (Tilastokeskus).

	2025	2030	2035	2040
Joutsa	3 968	3 720	3 532	3 396
Keski-Suomi	271 396	269 281	266 228	262 332

Työpaikat ja elinkeinotoiminta

Joutsa on lähialueiden seudullinen palvelukeskus ja kauppakeskittymä. Koko kunnan alueella työssäkäyvistä asukkaista suurin osa on palvelujen alalla. Joutsan toiseksi yleisin elinkeino on jalostusala. Alueen isoimpia toimijoita ovat K-rauta ja K-maatalousketjuun kuuluva J & M Perälä Oy, Insinööriyö Hentinen Oy ja Kuljetus ja Maanrakennus Reponen Oy.

Taulukko 3. Joutsan elinkeinoalojen jakaantuminen (Tilastokeskus, 2020).

<i>Alkutuotannon työpaikat</i>	13,7 %
<i>Jalostuksen työpaikat</i>	20,9 %
<i>Palvelujen työpaikat</i>	63,9 %
<i>Työpaikkaomavaraisuus</i>	93,6 %

Palvelut

Kaava-alueen peruspalveluiden taso on hyvä. Palvelut sijaitsevat kirkonkylällä. Julkisista palveluista alueella sijaitsevat yhtenäiskoulu, päiväkoti, lukio, kirjasto ja terveysasema.

Kaupallisista palveluista Joutsan taajaman alueella sijaitsevat esimerkiksi ravintoloita, rautakauppa, vähittäistavarakauppoja, kukkakauppa, huoltoasema, kalusteliike ja hotelli.

3.2.4 Maanomistus

Suomen valtio omistaa maantiet. ELY-keskus on vastannut tienpidon tehtävien hoitamisesta. Katualueen on tarkoitus siirtyä kunnan hallintaan.

3.2.5 Liikenne

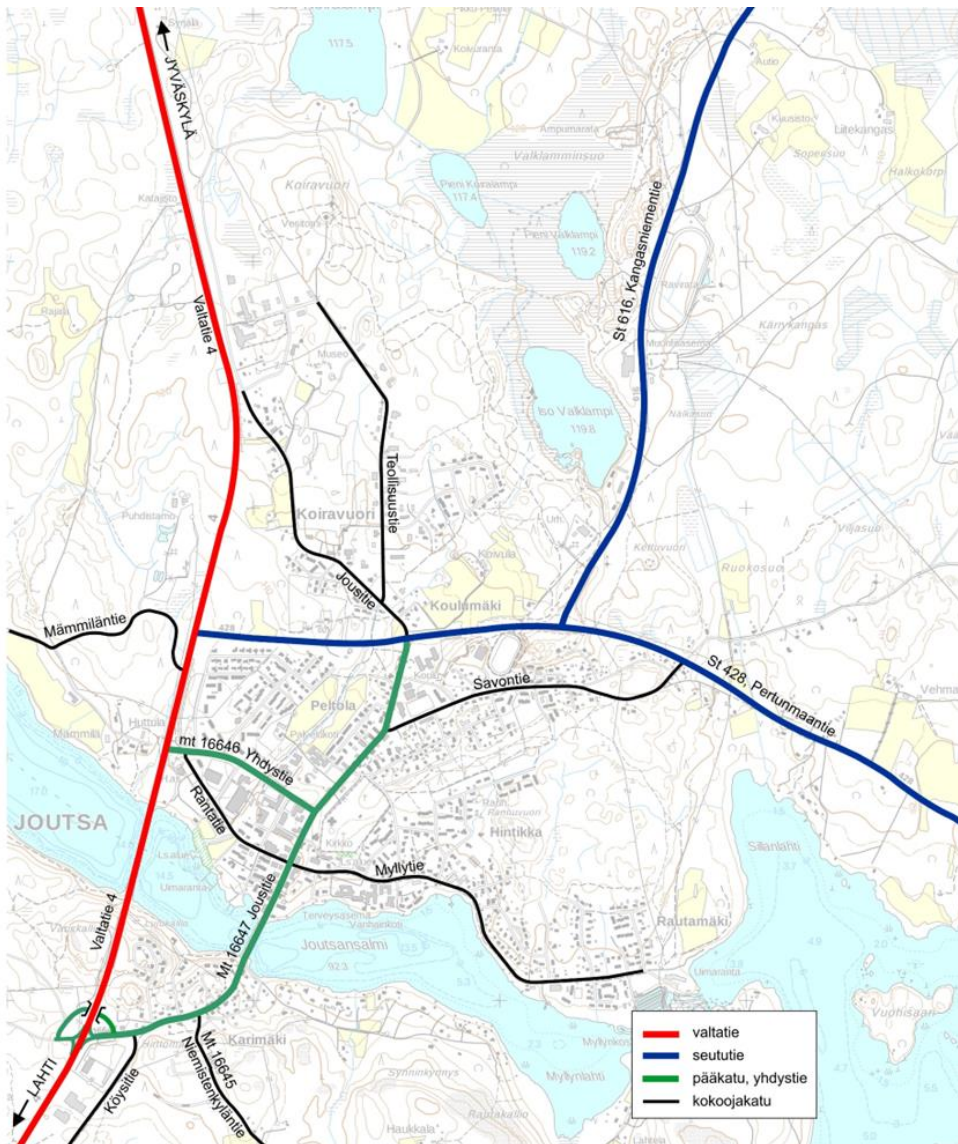
Liikenneverkko

Joutsan kirkonkylä sijaitsee valtatie 4 varrella, joka on Helsingistä Utsjoelle ulottuva Suomen tärkein etelä-pohjoissuuntainen pääväylä. Valtatie 4 kuuluu osana yleiseurooppalaiseen TEN-T-liikenneverkkoon ja on myös osa valtakunnallista erikoiskuljetusten verkkoa.

Kirkonkylä liittyy nelostiehen nykyisten maanteiden 428 (Pertunmaantie), 16646 (Yhdystie) ja 16647 (Jousitie) liittymien kautta. Kirkonkylän osayleiskaava-alueella kaikki liittymät ovat nykyisin tasoliittymiä.

Kuvassa 11 on esitetty Joutsan kirkonkylän tie- ja katuverkon toiminnallinen luokittelu nykytilanteessa. Kirkonkylän pääkatuina toimivat Yhdystie ja Jousitie ovat nykyisin maanteita, mutta niiden hallinnollinen luokitus on suunnitelmissa muuttua kaduksi laadittavien katusuunnitelmien ja asemakaavamuutosten myötä. Tällä asemakaavalla muutetaan Jousitie ja pieni pätkä Niemistenkyläntien liikennealuetta kaduksi.

Pitkän aikavälin tavoitetilanteessa valtatie 4 on Joutsan kohdalla suunniteltu levennettäväksi nelikaksitaiseksi keskikaidetieksi, jonka liittymät ovat eritasoliittymiä. Joutsan kirkonkylän kohdalla nykyiset taso liittymät korvataan yhdellä eritasoliittymällä. Maantien 610 (Korpilahdentie) liittymä kaava-alueen pohjoisosassa on myös tavoitetilanteessa eritasoliittymä.

Kuva 11. Kaava-alueen autoliikenneverkon toiminnallinen luokittelu.

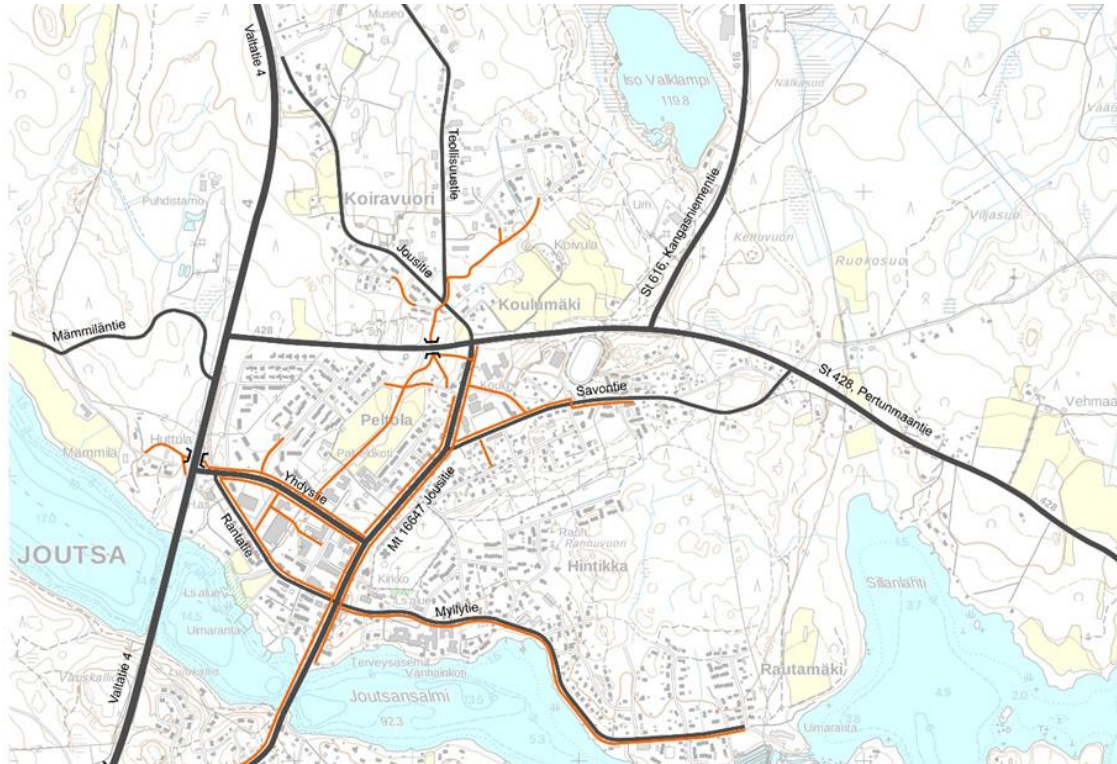
Jalankulku- ja pyöräily

Kirkonkylän alueella on melko kattava ja turvallinen jalankulku- ja pyöräilyreitistö, joka tarjoaa turvalliset reitit taajama-alueen asuinalueilta koululle, päiväkodeille ja keskustan palveluihin. Jalankulku- ja pyörätiet sijaitsevat pääsääntöisesti pää- ja kokoojakaduilla, joille on toteutettu myös useita korotettuja suojaiteita ja muita liikenteenrauhhoittamistoimenpiteitä. Tonttikaduilla kuljetaan ajoradan reunassa. Valtatie 4

on mahdollista alittaa Yhdystien (mt 16646) liittymässä Huttulan alikulkukäytävän kautta. Taajama-alueen jakava Pertunmaantie (mt 428) alitetaan Jousitien (mt 16647) liittymän länsipuolella sijaitsevan Koiravuoren alikulkukäytävän kautta.

Joutsansalmen pohjoispuolisilla osuuksilla on kävely- ja pyöräilyväylät tien molemmin puolin pohjoiseen Peltoperään saakka, jonka jälkeen vain toispuoleisesti tien länsireunalla. Joutsansalmen eteläpuolella kävely- ja pyöräilyväylä kulkee kokonaisuudessaan vain tien länsi-/pohjoisreunalla lukuun ottamatta Niemistenkyläntien pätkää, jolla ei ole lainkaan kävely- ja pyöräilyväylää.

Kuva 12. Joutsan kirkonkylän kaava-alueita koskevat jalankulku- ja pyörätiet oranssilla.

Joukkoliikenne

Joutsan sijainti valtatie 4 varressa tarjoaa hyvät joukkoliikenneyhteydet etelään ja pohjoiseen. Kaukoliikenteen vuorot Helsinki–Lahti–Jyväskylä(–Oulu) ajavat valtatieä 4 ja pysähtyvät Joutsan kohdalla joko valtatie varressa Huttulan liittymän pysäkeillä (Joutsa th) tai matkahuollossa. Noin 30 vuoroa päivässä pysähtyy valtatie varren pysäkeillä, ja noin 15 vuoroa päivässä pysähtyy matkahuollossa (tilanne syksyllä 2018). Jousitiellä on pysäkipari koulun kohdalla pohjoisessa ja Hirttomäen Lujukalliontien kohdalla etelässä.

Liikennemäärät

Valtatie 4 liikennemäärä Joutsan kohdalla on 6600–7000 ajon./vrk (KVL 2021) ja raskaan liikenteen osuus on noin 16 %. Yhdystien ja Jousitien liikennemäärä on noin 2800-3000 ajon./vrk (rask. noin 3 %).

Vuonna 2050 nelostien liikennemäärän ennustetaan olevan 8500–8900 ajon./vrk valtakunnallisen tieliikenne-ennusteen kasvukertoimiin perustuen, mikä tarkoittaa keskimäärin 23% kasvua nykytilanteeseen verrattuna.

3.3 Suunnittelutilanne

3.3.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Keski-Suomen tarkistettu maakuntakaava (lainvoimainen 28.1.2020), mikä korvaa kaikki aikaisemmat maakuntakaavat eli Keski-Suomen maakuntakaavan 1., 2., 3. ja 4. vaihemaakuntakaavat.

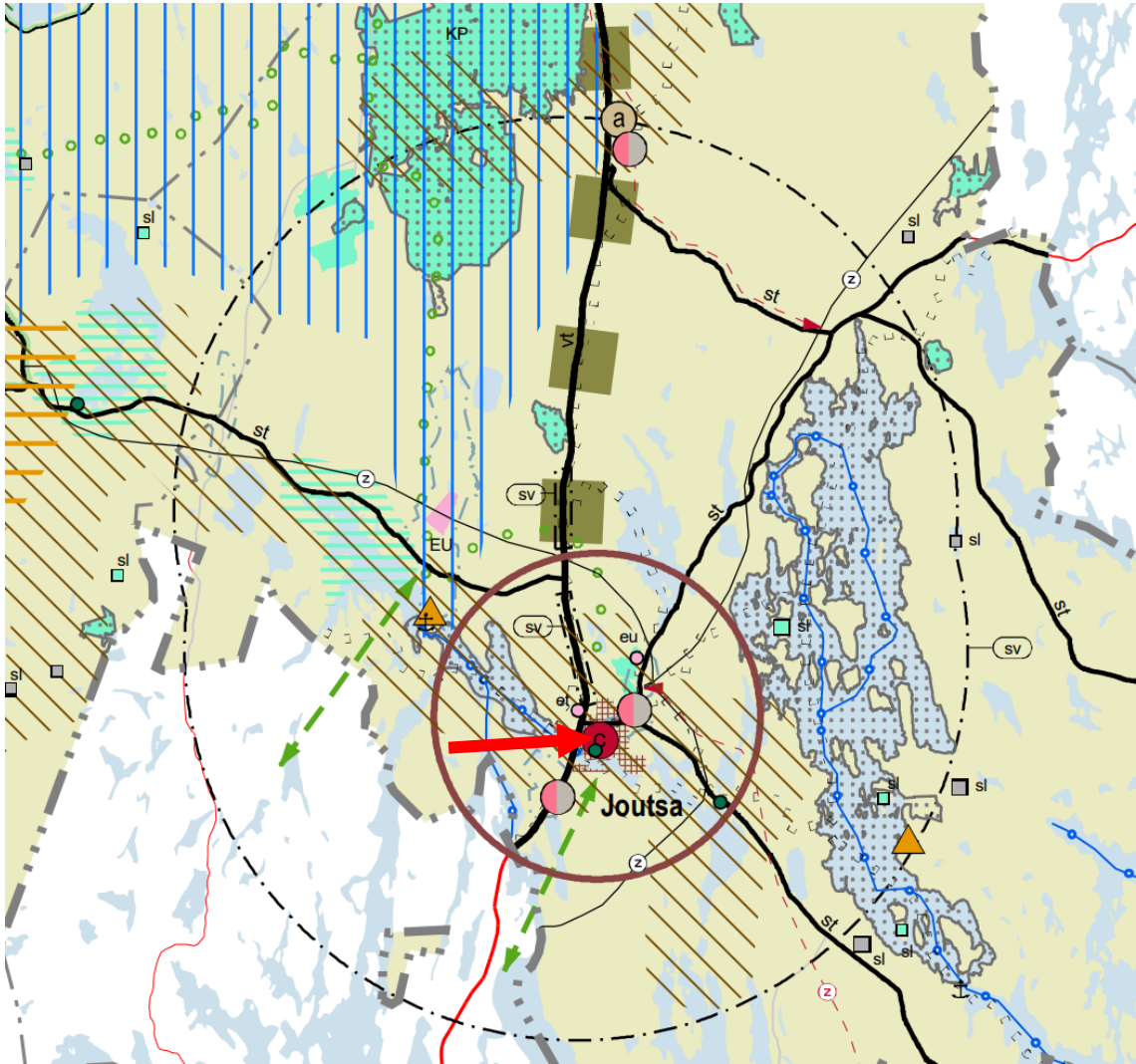
Maakuntakaavassa Joutsan kirkonkylän alueelle on osoitettu Kettuvuoren olemassa oleva ja tulevaisuuden monipuolinen työpaikka-alue seututien 428 (Pertunmaantie) ja seututien 616 (Kangasniementie) risteykseen. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota liikenteellisten olosuhteiden järjestämiseen.

Valtatietä 4:sta tulee kehittää käyttäjälähtöiseen palvelutasoajatteluun perustuen siten, että varmistetaan etenkin pitkämatkaisen liikenteen sujuvuus ja turvallisuus. Tiellä tulee varautua kevytväyläjärjestelyihin taajamien ja kylämäisen asutuksen kohdalla sekä eritasoliittymiin, rinnakkaistie- ja liittymäjärjestelyihin sekä lisäkaistoihin/ohituskaistoihin. Valtatielle 4:lle on osoitettu kehittämisakseli, joka on osa EU:n TEN-T-ydinliikenneverkkoa. Tämä tulee ottaa huomioon alueidenkäytön suunnittelussa, missä on varauduttava valtatie kehittämissä TEN-T-ydinliikenneverkon vaatimusten mukaisena. Kehittämisakseli on myös joukkoliikenteen laatuikäytävä, jonka liityntäyhteyksiä ja -pysäköintiä tulee kehittää.

Joutsan kirkonkylä on seudullisesti merkittävä tiivistettävä taajama, jota ylläpidetään ja kehitetään seudullisesti kattavien palvelujen keskuksena. Taajamarakenteen laajeneminen valtatie 4 länsipuolelle edellyttää eritasoliittymää. Joutsan keskustassa on keskustatoimintojen kohdemerkintä (C), jolla osoitetaan kaupunkitasoisen tai seudullista merkitystä omaavan taajaman keskustatoimintojen alue. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueesta tulee muodostua eheä, keskustahakuisiin toimintoihin painottuva kokonaisuus. Keskustatoimintojen alueelle saa sijoittaa seudullisesti merkittäviä, keskusta-alueelle soveltuvan vähittäiskaupan suuryksikön.

Alueelle sijoittuu maakunnallisesti tärkeä Joutsan pohjavesialue. Pohjavesialueelle ei saa sijoittaa pohjaveden pilaantumis- ja muuttamisriskejä aiheuttavia laitoksia ja toimintoja eikä maa-ainesten ottoa.

Joutsan Jousitie keskusrakennus on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisen rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Alueen käyttöä on ohjattava siten, ettei näitä arvoja heikennetä.

Kuva 13. Ote Keski-Suomen tarkistetusta maakuntakaavasta (Keski-Suomen liitto). Kaava-alue sijaitsee keskustatoimintojen kohteessa (C), likimääräinen sijainti on osoitettu punaisella nuolella.

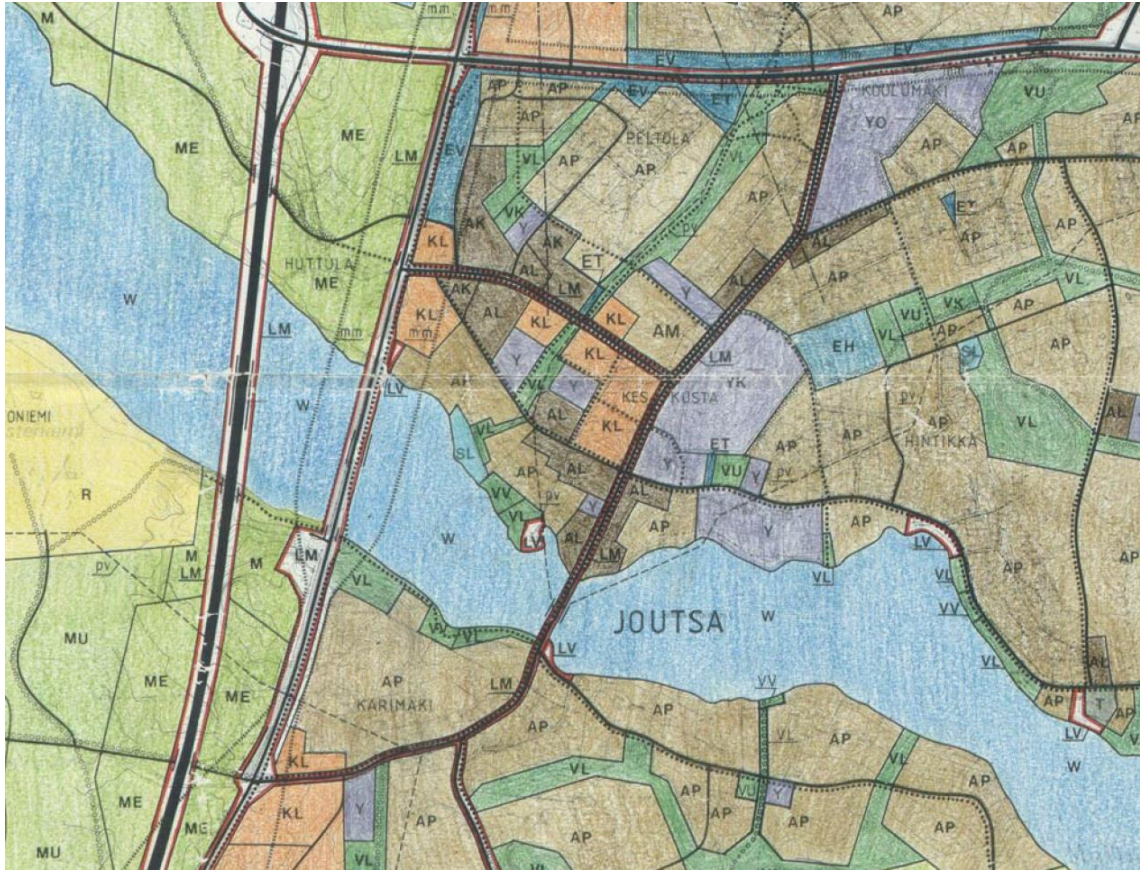
Maakuntakaava 2040

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa, hyvinvoinnin aluerakennetta ja liikennettä. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan. Kaava on ehdotusvaiheessa ja tavoitteena on, että maakuntakaava 2040 esitetään maakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi vuoden 2023 lopussa.

Maakuntakaavan 2040 luonnoksessa (nähtävillä 7.3.-5.5.2022) ei ole osoitettu merkintöjä Joutsan keskustaan tai asemakaavoitettavalle alueelle.

Yleiskaava

Joutsan kirkonkylälle on laadittu oikeusvaikutukseton aluevaraustyyppinen yleiskaava 1990-luvun alusta.

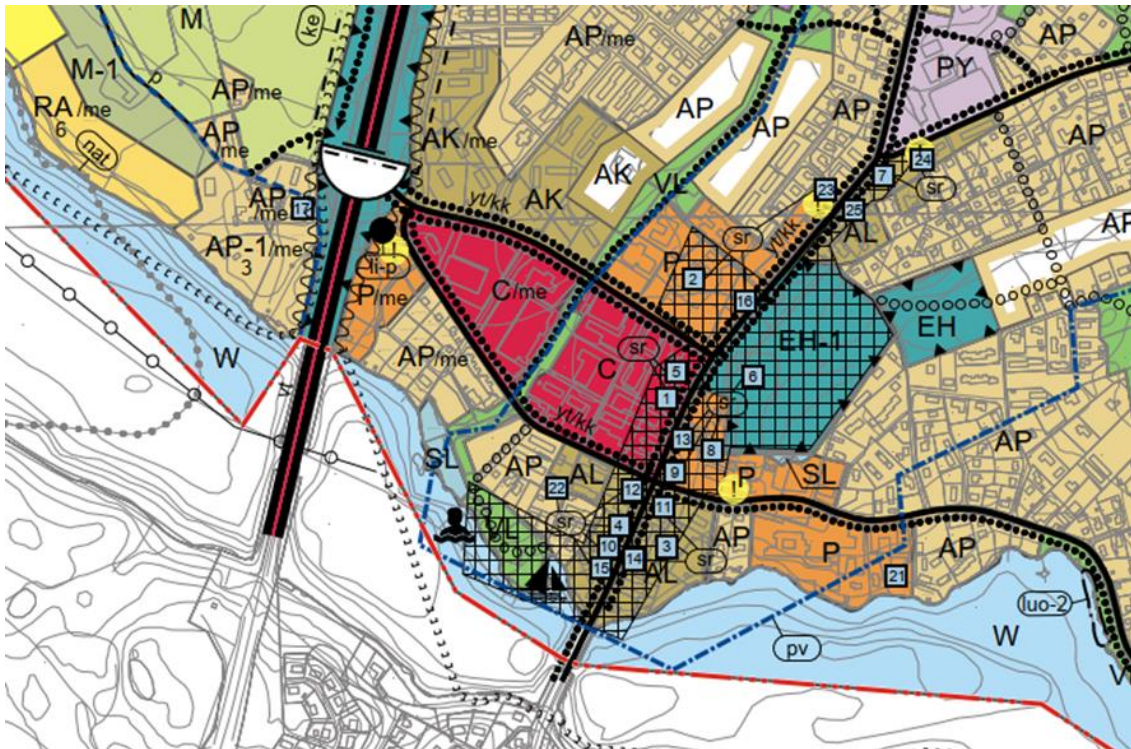
Kuva 14. Ote Joutsan Kirkonkylän oikeusvaikutuksettomasta yleiskaavasta 1990-luvulta.

Kuva 15. Ote yleiskaavojen yhdistelmästä (Joutsan karttapalvelu). Joutsansalmen eteläpuolella on voimassa Oravakivi-Karimäki osayleiskaava (2008).

Oravakivi-Karimäki osayleiskaavassa (v. 2008) Jousitien ympäristö on pääasiassa kaavoitettu pientalovaltaiseksi asuntoalueeksi (AP). Joutsansalmen ranta ja Köysitien ympäristö on osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL). Jousitien varsi Joutsansalmesta Köysitien liittymään on kyläkuvasuunnitelmassa arvokasta aluetta (sk), jossa uudis- ja korjausrakentaminen, kadun rakentamis- ja korjaustoimenpiteet sekä muut ympäristöä muuttavat toimenpiteet tulee sopeuttaa ympäristön ominaispiirteisiin. Jousitien ja valtatie 4:n risteysalueen eteläpuoli on osoitettu palvelujen alueeksi (P-1) ja ensisijaisesti yksityisten palvelujen alueeksi. Valtatie 4:n läheisyydessä on liikennemelualue (me) ja osassa alueesta on myös meluntorjuntatarve. Jousitien eteläpuolella on osoitettu pientalovaltainen uusi asuntoalue (AP-2). Lisäksi alueella on merkitty ohjeellisia kevyenliikenteen yhteyksiä Joutsansalmen rantaan Jousitie-valtatie välille, Jousitielle, Niemistenkyläntielle sekä Köysitielle.

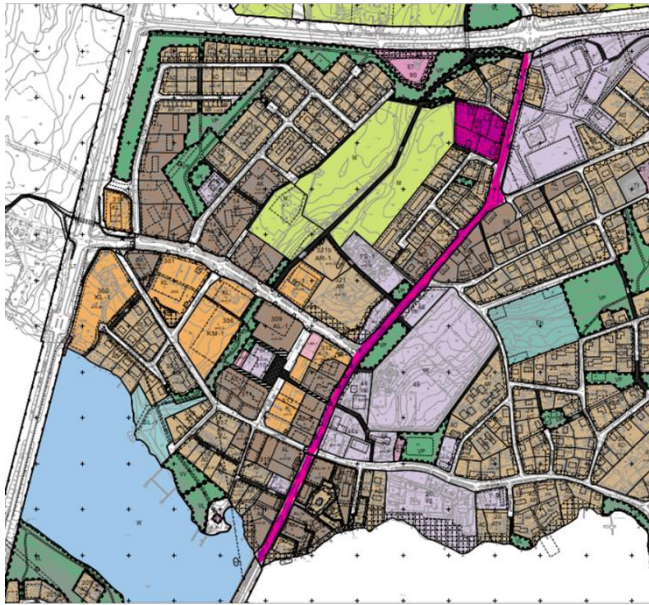
Joutsan Kirkonkylän oikeusvaikutteinen osayleiskaava on hyväksymisvaiheessa (kuva 16). 9.5.2023 päätetyssä osayleiskaavassa on osoitettu Jousitien länsipuolelle palvelujen ja hallinnon alue (P) sekä keskustatoimintojen alue (C), pientalovaltaista asuntoaluetta (AP) sekä asuin-, liike- ja toimistorakennusten alue (AL). Jousitien itäpuolella on pohjoisesta luettuna julkisten palveluiden ja hallinnon alue (PY), asuin-, liike- ja toimistorakennusten alue (AL), hautausmaa-alue (EH-1) sekä palvelujen ja hallinnon alue (P).

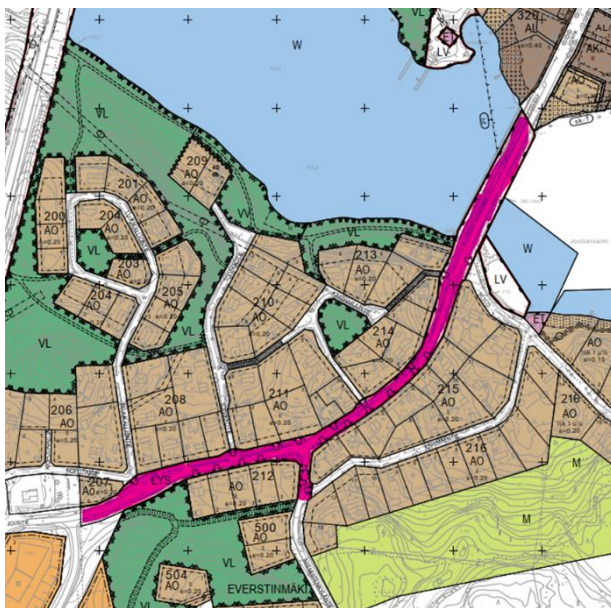
Kuva 16. Ote Joutsan kirkonkylän osayleiskaavaehdotuksesta, 9.5.2023 (Joutsan kunta).

Asemakaava

Joutsan kirkonkylässä valtatie 4:n itäpuolella on voimassa useita eri aikana valmistuneita asemakaavoja. Suunnittelualue on osoitettu yleisen tien alueeksi (LYS) sekä omakotirakennusten ja muiden enintään kahden perheen korttelialueeksi (AO).

Kuva 17. Ote asemakaavojen yhdistelmästä. Jousitien kaduiksi muutettavat maantiet sekä kortteli 35a vaaleanpunaisella.

Kuva 18. Ote asemakaavojen yhdistelmästä. Jousitien ja Niemistenkyläntien kaduiksi muutettavat maantiet vaaleanpunaisella.

Rakennusjärjestys

Joutsan kunnassa on voimassa rakennusjärjestys, jonka kunnanvaltuusto on hyväksynyt 19.12.2011 (§ 69).

4. ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Aloite asemakaavan muuttamiseksi on noussut esille valtatie parantamisen yhteydessä. Kirkonkylän keskustan ja Leivonmäen maanteiden on katsottu välittävän pääasiassa taajamatoimintojen tuottamaa sisäistä ja lyhytmatkaista liikennettä. Maantiet tulee tällöin MRL:n 83.4 §:n perustuen osoittaa asemakaavassa katualueena.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Asemakaavamuutoksen laatiminen on aloitettu kunnan aloitteesta. Kyse on vaikutuksiltaan vähäisestä asemakaavan muutoksesta (MRA 30§). Kaavan vireilletulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja kaavaluonnoksen nähtävilläolosta kuulutetaan paikallislehdessä, kunnan ilmoitustaululla sekä kunnan internet-sivuilla www.joutsa.fi.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavaluonnos valmisteluaineistoinen asetettiin nähtäville samanaikaisesti __.__.2023 14 vrk:n ajaksi. Osalliset ja kuntalaiset voivat esittää mielipiteensä nähtäville asetetuista aineistoista. Kunnan eri hallintoelimiä pyydetään arvioimaan kaavaluonnos oman toimialansa näkökulmasta. Valmisteluaineistosta pyydetään viranomaislausunnot.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 §:n mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Kaavahankkeen osallisia ovat:

Maanomistajat ja asukkaat

- Ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa
- Kuntalaiset
- Kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen asukkaat
- Kaava-alueen ja kaavan vaikutusalueen elinkeinonharjoittajat, maanviljelijät, ym.

Yhteisöt ja järjestöt

Kunnan hallintoelimet ja -kunnat

- Kunnanhallitus
- Kunnanvaltuusto
- Lautakunnat

Viranomaiset

- Keski-Suomen liitto
- Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
- Keski-Suomen museo

4.3.2 Kaavoituksen vaiheet, selvitykset, osallistuminen ja tiedottaminen

Tiedottaminen ja osallistuminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman, kaavaluonnoksen sekä kaavaehdotuksen nähtävilläolosta tiedotetaan paikallislehdessä, kunnan ilmoitustaululla sekä kunnan internet-sivuilla www.joutsa.fi. Ulkopaikkakuntalaisia tiedotetaan erikseen.

Lakiin perustuvat mielipiteiden esittäminen

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana kaikkien osallisten toivotaan esittävän mielipiteitään osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan tavoitteista kirjallisesti kunnalle.
- Asemakaavaluonnoksesta laaditaan kaavaehdotus saadun palautteen ja annettujen lausuntojen perusteella. Kaavaehdotuksesta voi toimittaa muistutukset nähtävilläoloaikana kirjallisesti kunnalle.

Kaavan käynnistäminen, vireilletulo ja valmisteluvaiheen kuuleminen

- Kaavan vireilletulosta, osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) ja kaavaluonnoksen valmisteluvaiheen nähtävilläolosta kuulutetaan
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma täsmentyy ja täydentyy tarvittaessa suunnittelun kuluessa ja se on nähtävillä Joutsan kunnantalolla ja kunnan internet-sivuilla koko kaavaprosessin ajan.
- Kaavan valmisteluaineisto asetettiin nähtäville samanaikaisesti osallistumis- ja arviointisuunnitelman kanssa __.__.2023. Osalliset ja kuntalaiset voivat esittää mielipiteensä esille asetetuista aineistoista.
- Kunnan eri hallintoelimiä pyydetään arvioimaan kaavaluonnos oman toimialansa näkökulmasta
- Pyydetään viranomaislausunnot

Ehdotusvaihe

- Kaavaluonnoksesta muokataan kaavaehdotus, jossa tarvittaessa huomioidaan luonnosvaiheessa saatu palaute
- Kaavaehdotus asetetaan nähtäville __.__.2023
- Kunnan eri hallintoelimiä pyydetään arvioimaan kaavaehdotus oman toimialansa näkökulmasta
- Pyydetään viranomaislausunnot

Hyväksyminen

- Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle asemakaavan hyväksymistä. Kunnanvaltuusto hyväksyy asemakaavan, tavoiteaikataulun mukaan syksyllä 2023.
- Kaavan hyväksymispäätöksestä ilmoitetaan kuulutuksella, josta alkaa valitusaika 30 vrk.

Kaavan voimaantulo

- Mikäli hyväksymispäätöksestä ei ole valitettu, asemakaavanmuutos tulee suunnitellusti voimaan huhti-toukokuussa 2023, josta ilmoitetaan kuulutuksella paikallislehdessä, kunnan ilmoitustaululla sekä kunnan internet-sivuilla.

4.3.3 Viranomaisyhteistyö

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma toimitettiin viranomaisille tiedoksi
- ELY-keskuksen kanssa järjestettiin viranomaisneuvottelu 17.5.2018
- Kaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta pyydetään viralliset lausunnot
- Erillisneuvotteluita järjestetään sektoriviranomaisten kanssa tarpeen mukaan

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Tavoitteena on muuttaa Joutsan kunnan asemakaava-alueella olevaa kuusi maantietä kaduiksi. Tämä kaavaselostus koskee Jousitien ja Niemistenkylän alkupätkän muuttamista kaduksi. Kyse on hallinnollisesta muutoksesta, jonka jälkeen kunta vastaa kadun ylläpidosta.

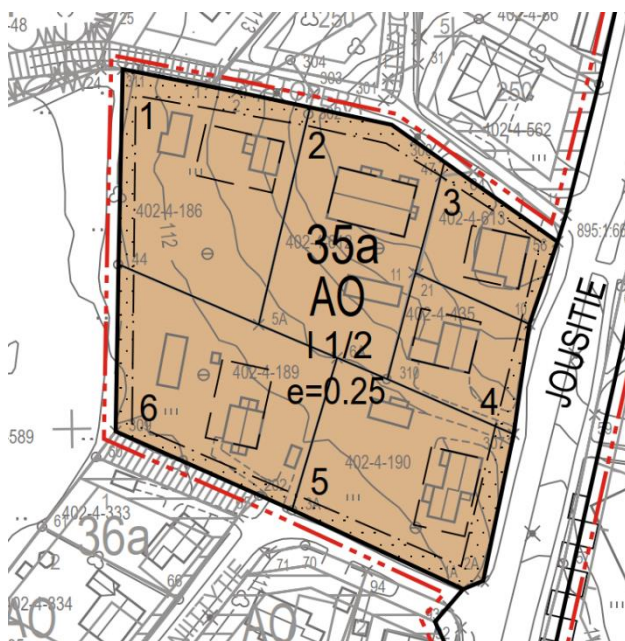
4.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet, tavoitteiden tarkentuminen

Täydentyä tarpeen mukaan prosessin edetessä.

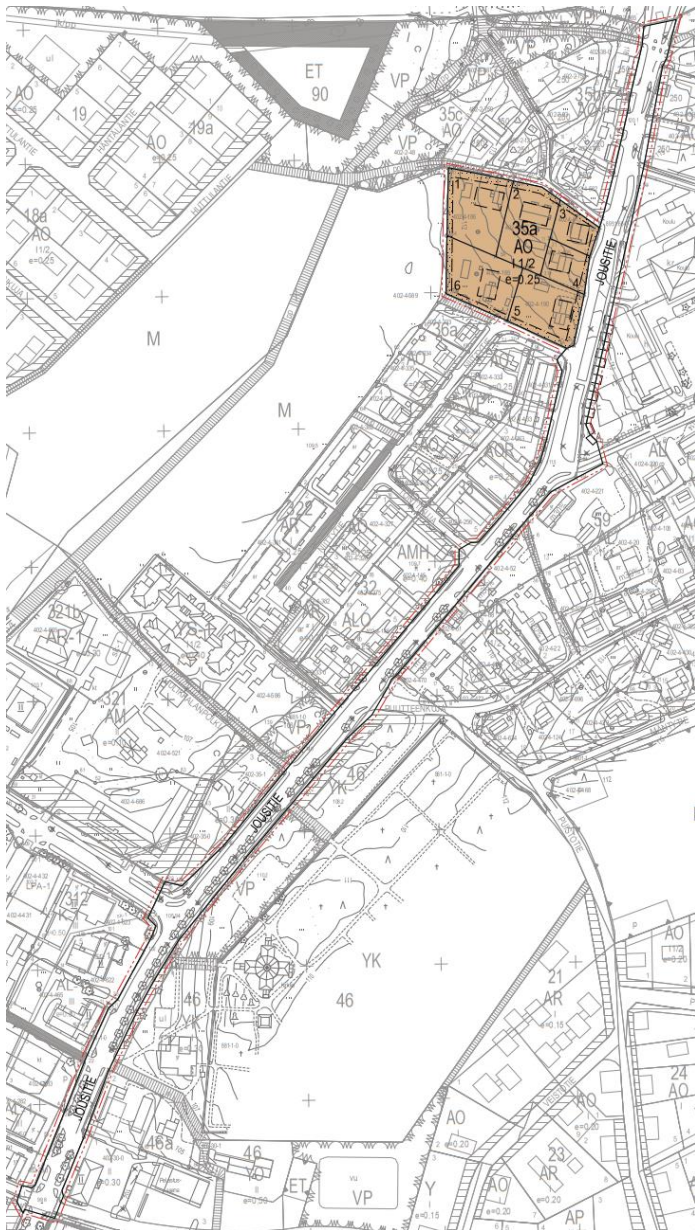
5. ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Asemakaavamuutos laaditaan Joutsan Kirkonkylään Jousitielle (16647) ja Niemistenkyläntielle (16645), jotka voimassa olevissa asemakaavoissa on osoitettu liikennealueeksi (noin 2,1 km). Asemakaavalla muutetaan liikennealueet kaduksi. Kaava-alue on kaksiosainen, koska Jousitie on jo katualuetta Rantatien ja Joutsansalmen välisellä osuudella. Lisäksi kortteli 35a on otettu mukaan asemakaavaan bussipysäkin tilantarpeen takia. Korttelin pinta-ala muuttuu 1,0752 ha → 1,0692, joka tarkoittaa samalla rakennusoikeuden muutosta 2 688 k-m² → 2673 k-m². Ohjeellisten rakennusten paikat on asemakaavan muutoksen myötä päivitetty vastaamaan toteutuneiden rakennuspaikkojen sijainteja. Korttelilla tapahtunut kiinteistöjaotuksen muutos on huomioitu kaavassa uutena ohjeellisena tontin rajana sekä ohjeellisena tonttina/rakennuspaikkana (4). Muutoksen myötä korttelilla olevien ohjeellisten tonttien/rakennuspaikkojen määrä nousee 5 → 6 ja korttelin eteläpuolella olevien tonttien numerot kasvavat yhdellä. Istutettavan alueen osan raja on osoitettu aikaisemmasta kaavasta poiketen myös korttelin länsirajalle.

Kuva 19. Ote asemakaavaluonnoksesta korttelin 35a osalta, 25.5.2023.

Kuva 20. Ote asemakaavaluonnoksesta Joutsansalmen pohjoispuolelta, 25.5.2023.

Kuva 21. Ote asemakaavaluonnoksesta Joutsansalmen eteläpuolelta, 25.5.2023.

5.1.1 Mitoitus

Korttelin 35a pinta-ala on 1,0692 ha ja rakennusoikeus tehokkuusluvulla $e=0.25$ laskettuna on yhteensä 2 673 k-m². Liikennealueiden pinta-ala on 3,8504 ha.

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Kaava-alueen toteuttamisessa tulee hyväksymisvaiheessa olevan Kirkonkylän osayleiskaavan saatua lainvoiman huomioida yleiskaavan yleismääräys: *Kirkonkylän keskeisillä alueilla Yhdystien, Jousitien, Rantatien ja Myllytien varsilla tulee kiinnittää erityistä huomiota taajamakuvan laadun parantamiseen ja viihtyisyyteen, kuten taajamakuvan kannalta tärkeiden puiden ja muun kasvillisuuden säilyttämiseen, jalankulku ja pyöräily-ympäristön ja reittien parantamiseen ja jatkuvuuteen sekä katu- ja muiden liikennealueiden rajaamiseen istutuksin tai rakennuksin.*

5.3 Aluevaraukset

5.3.1 Korttelialueet

Suunnittelualueella sijaitsee Joutsan Kirkonkylän kortteli 35a. Kortteli osoitetaan kaavassa omakotirakennusten ja muiden enintään kahden perheen talojen korttelialueeksi (AO). Korttelin suurin sallittu kerros-luku on I 1/2. Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa ullakkokerroksen sallitun, kerrosalaan laskettavan rakennusoikeuden. Tonttitehokkuusluku on 0.25, jolla tarkoitetaan suurinta sallittua kerros-alan suhdetta tontin pinta-alaan. Korttelille on osoitettu ohjeellisen tontin/rakennuspaikan numerot (1-6) sekä ohjeellisen rakennuksen paikat. Korttelin reunoille on osoitettu istutettavat alueen osat.

5.3.2 Muut alueet

Kaavassa osoitetaan Jousitien ja Niemistenkyläntien katualueet.

5.4 Kaavan vaikutukset

Kaavamuutoksen vaikutukset ovat vähäisiä, sillä kyse on hallinnollisesta muutoksesta maantien muuttamisesta kaduksi ja korttelin 35a osalta teknisistä korjauksista.

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset rakennettuun ympäristöön ovat vähäisiä. Kyse on jo rakennetusta ympäristöstä. Katujen kunnostustöiden yhteydessä on huomioitava rakennetun kulttuuriympäristön arvot.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaava-alueen rajauksesta ja nykyisestä jo toteutuneesta maankäytöstä johtuen asemakaava vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön ovat vähäisiä.

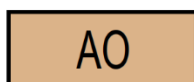
5.4.3 Muut vaikutukset

Katujen peruseräparannuksesta ja ylläpidosta aiheutuu jatkossa kustannusvaikutuksia kunnalle.

5.5 Ympäristön häiriötekijät

Kaavan toteuttaminen ei aiheuta ympäristöhäiriöitä, kun kyse on maantien muuttamisesta hallinnollisesti kaduksi ja korttelin 35a osalta teknisistä korjauksista.

5.6 Kaavamerkinnot- ja määräykset

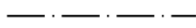
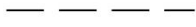

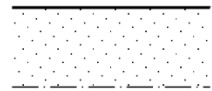

Omakotirakennusten ja muiden enintään kahden perheen talojen korttelialue.

3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

	Osa-alueen raja.
	Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.
	Ohjeellinen tontin raja.
35a	Korttelin numero.
6	Ohjeellisen tontin/rakennuspaikan numero.
JOUSITIE	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
I	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
1/2	Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa ullakkokerroksessa sallitun, kerrosalaan laskettavan rakennusoikeuden.
e=0.25	Tonttitehokkuusluku eli tontin kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.
	Ohjeellinen rakennuksen paikka.
	Istutettava korttelin tai tontin osa.
	Katu.
	
	Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

YLEISET MÄÄRÄYKSET:

Istutettavalle korttelin tai tontin osalle saa rakentaa tarpeelliset ajotiet.

5.7 Nimistö

Asemakaavalla ei nimetä uusia katuja.

6. ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Kaavoitustyön kanssa samanaikaisesti on laadittu katujen esisuunnitelma.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Alueen kunnossapitovastuu siirtyy valtiolta kunnalle asemakaavan muutoksen saatua lainvoiman. Tavoitteellinen aikataulu asemakaavan muutoksen lainvoimaisuudelle on kesällä 2023.

6.3 Toteutuksen seuranta

Alueen toteuttamista valvoo Joutsan rakennusvalvonta.

Joutsassa 25.5.2023

Joutsan kunta

Länsitie 5
19650 Joutsa

Arttu Mönkölä
Rakennustarkastaja
puh. 0400 649 224
arttu.monkola@joutsa.fi

A-Insinöörit Civil Oy

Bertel Jungin aukio 9
02600 Espoo

Johanna Närhi
Maankäyttöpäällikkö, arkkitehti YKS-490
puh. 040 746 5533
johanna.narhi@ains.fi

Ville Savolainen
Diplomi-insinööri
ville.savolainen@ains.fi

Seda Suman Buruk
Kaupunkisuunnittelija (MSc.)
seda.sumanburuk@ains.fi